

แล้วปัญหานี้กรีซจะเดินต่ออย่างไร

Author: ดร.บัณฑิต นิจถาวร
ประธานคณะกรรมการสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

Created: 06/26/2012

อาทิตย์ที่แล้วข่าวผลเลือกตั้งกรีซอยู่ในความสนใจของตลาดการเงินโลก ในประเทศไทยก็มีการพูดถึงเรื่องนี้ค่อนข้างมาก

และผมเองก็ถูกขอให้ให้ความเห็นเรื่องนี้ในหลายโอกาส โดยเฉพาะในประเด็นว่าจากนี้ไปปัญหากกรีซ และปัญหาหนี้ยุโรปจะเป็นอย่างไรต่อ และแนวทางแก้ไขจะออกมาอย่างไร วันนี้ก็เลยอยากจะสรุปความเห็นที่ได้ให้ไป เพื่อจะได้ทราบทั่วกัน

ผลการเลือกตั้งกรีซอาทิตย์ที่แล้ว ที่พรรคประชาธิปไตยใหม่ซึ่งสนับสนุนแนวทางที่จะให้กรีซอยู่ในระบบเงินยูโรต่อได้รับชัยชนะ และจะเป็นผู้นำจัดตั้งรัฐบาล ต้องถือว่าเป็นข่าวดีต่อตลาด เพราะทำให้ความห่วงใยที่กรีซอาจจะออกจากระบบเงินยูโร เพื่อใช้การลดค่าเงินเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ลดลง อย่างน้อยก็ในระยะสั้น ตลาดการเงินทั่วโลกปรับตัวในทางบวกเพื่อรับข่าวนี้ และจากนี้ไปรัฐบาลใหม่ของกรีซก็ต้องเดินหน้าแก้ไขปัญหานี้ ต่อไปภายใต้แนวทางเดิม คือ ดำเนินมาตรการประหยัด หรือการรัดเข็มขัดด้านการคลังบวกกับการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ เพื่อให้เศรษฐกิจกรีซมีความสามารถในการแข่งขันที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นวิธีแก้ไขปัญหากกรีซทำอยู่เดิม ภายใต้ข้อตกลงการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจครั้งที่สอง ที่กรีซได้รับเงินกู้จากรัฐบาลสหภาพยุโรป และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ดังนั้นจริงๆแล้ว ผลการเลือกตั้งที่ออกมาก็น่ากรีซกลับไป ณ จุดเดิม เมื่อต้นเดือนพฤษภาคม ก่อนที่ผลการเลือกตั้งครั้งแรกจะออกมาที่กรีซกำลังแก้ปัญหาโดยการรัดเข็มขัด แต่ก็ต้องมาสะดุดเมื่อผลเลือกตั้งครั้งแรกออกมาทำให้เกิดความไม่แน่นอนว่านโยบายแก้ไขปัญหากกรีซจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ จนต้องรอผลการเลือกตั้งรอบสองมาปลดล็อคความไม่แน่นอนดังกล่าว

จากนี้ไปสิ่งแรกที่รัฐบาลใหม่ของกรีซจะต้องทำ ก็คือ ขอเจรจากับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และรัฐบาลสหภาพยุโรป เพื่อปรับเงื่อนไขการกู้ยืมที่ทำได้เดิมตามที่ได้หาเสียงไว้ โดยขอลดมาตรการที่เข้มงวดลง เพื่อให้เศรษฐกิจกรีซมีโอกาสที่จะกลับมาฟื้นตัวได้เร็ว

ขึ้น ขณะนี้มาตรการประหยัดทางเศรษฐกิจ มีผลทางลบต่อเศรษฐกิจ และต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในกรีซมาก เห็นได้จากอัตรา การขยายตัวของเศรษฐกิจกรีซ ที่ติดลบมาแล้วสามปี และล่าสุดอัตราการว่างงานก็ได้เพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 22 ความหวังของกรีซก็คือ ถ้ามาตรการเข้มงวดสามารถผ่อนเบาได้ เศรษฐกิจกรีซก็อาจมีโอกาสกลับมาฟื้นตัวได้เร็วขึ้น ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อความเป็นอยู่ของ ประชาชนชาวกรีซ และต่อความสามารถของประเทศกรีซที่จะชำระหนี้ในอนาคต

การขอเจรจาต่อรองตามแนวทางนี้คงจะเกิดขึ้นในระยะต่อไป ซึ่งก็จะมีอยู่สองบริบท คือ หนึ่ง ขอลดความเข้มงวดของมาตรการ ประหยัดที่มีอยู่เดิมตามเงื่อนไขการกู้เงินให้ผ่อนเบา หรือ สอง รักษาความเข้มงวดของมาตรการที่มีอยู่เดิม แต่ขอให้กรีซมีเวลา มากขึ้นที่จะบรรลุเงื่อนไขดังกล่าว ในเรื่องนี้ผู้ที่ตัดสินใจว่าจะยอมลดให้หรือไม่ก็คือรัฐบาลสหภาพยุโรป โดยเฉพาะประเทศหลักอย่าง เยอรมนีและฝรั่งเศส ร่วมกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

แต่สิ่งที่เราต้องตระหนักก็คือไม่ว่าผลการเจรจาจะออกมาอย่างไรก็ไม่สามารถเปลี่ยนนโยบายทางเศรษฐกิจของกรีซที่มีอยู่ขณะนี้ได้ คือ กรีซต้องแก้ไขปัญหาหนี้ที่มีอยู่ ภายใต้แนวทางการประหยัดทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีผลให้เศรษฐกิจกรีซหดตัว ซึ่งหมายถึงความ ยากลำบากของประชาชนกรีซที่จะต้องปรับตัวกับภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยลง ด้วยเหตุนี้จึงมีความเป็นไปได้สูงที่เราจะเห็นการไม่ ยอมรับผลกระทบทางลบของมาตรการรัดเข็มขัดโดยประชาชนกรีซ กลับมาเป็นประเด็นทางสังคมและประเด็นทางการเมืองอีกใน อนาคตเป็นรอบๆ ซึ่งในแต่ละครั้งที่เกิดขึ้นก็มีความไม่แน่นอนว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่เหมือนช่วงก่อน เลือกลงเดือนมิถุนายน อันนี้จะเป็นพัฒนาการของปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงหนึ่งถึงสามเดือนข้างหน้า

ในการแก้ไขปัญหากรีซ รวมถึงการพิจารณาทางเลือกด้านนโยบาย เราควรต้องตระหนักอีกสองประเด็นที่จะสำคัญต่อการ ตัดสินใจของฝ่ายผู้ให้กู้ คือ รัฐบาลสหภาพยุโรปและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ จะยอมผ่อนตามข้อเรียกร้องได้หรือไม่

ประเด็นแรก การยอมทบทวนเงื่อนไขการกู้ยืมให้ผ่อนปรนลงจากเดิม จะเป็นการสร้างบรรทัดฐานให้กับการแก้ไขปัญหาครั้งต่อไปที่ อาจเกิดขึ้นในอนาคต ในกรณีที่มีความจำเป็นที่รัฐบาลสหภาพยุโรปและกองทุนการเงินระหว่างประเทศจะให้ความช่วยเหลือกับ ประเทศอื่นๆที่มีปัญหา พุดง่ายก็คือ จะยอมลดหย่อนให้กรีซประเทศเดียวคงไม่ได้ และถ้าจะลดหย่อนให้กรีซ ก็ต้องพร้อมที่จะ ลดหย่อนให้กับประเทศอื่นๆเช่นกัน เพื่อให้การช่วยเหลืออยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งการลดหย่อน ถ้าต้องทำอย่างกว้างขวางก็จะทำให้ ประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาลดลง

ประเด็นที่สอง ประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหากรีซรวมถึงสเปน ขึ้นอยู่อย่างสำคัญกับความเชื่อมั่นของตลาดการเงินที่มีต่อแนวทางของ ทางการในการแก้ไขปัญหา ถ้าตลาดมีความเชื่อมั่นว่าแนวทางแก้ไขปัญหามาจากการจะประสบความสำเร็จ แรงกดดันของตลาดต่อ ปัญหา เช่น ผ่านอัตราดอกเบี้ยที่ประเทศที่มีปัญหาหนี้ต้องกู้ก็จะลดลง ในทางตรงกันข้าม ถ้าแนวทางการแก้ไขปัญหามิสามารถเรียก ความเชื่อมั่นจากตลาดได้ แรงกดดันต่อปัญหาก็จะมาก ทำให้ต้นทุนการกู้ยืมของประเทศที่มีปัญหาจะยิ่งสูงขึ้น ซึ่งจะกดดันให้โอกาส ความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาลดลง

ทั้งสองประเด็นนี้จึงชี้ว่า ข้อจำกัดในการเลือกแนวทางการแก้ไขปัญหามีมาก เพราะต้องเป็นแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาได้ ต้องเป็น แนวทางที่สามารถเรียกความเชื่อมั่นจากตลาดการเงินได้ และท้ายสุดต้องเป็นแนวทางที่รักษาความสมดุลระหว่างภาระการปรับตัวที่

ประชาชนต้องแบกรับ กับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาที่จะมีตามมา ทำให้การเลือกแนวทางแก้ไขปัญหามีไม่ใช่ง่าย

เส้นทางเลือกของกรีซ และการแก้ไขปัญหาหนี้ยุโรปจะเดินอย่างไรต่อ

ในบทความ การเลือกตั้งกรีซ : บทบาทระหว่างประเทศจำเป็นอย่างมาก (Greece election : International action needed more than ever) เขียนโดยนายแลร์รี่ อีเลียต (Larry Elliott) ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ เดอะ การ์เดียน ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ 17 มิถุนายนได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับทางเลือกด้านนโยบายที่น่าสนใจว่ามีอยู่สี่ทางเลือกที่จะแก้ไขปัญหา ซึ่งโดยพื้นฐานแล้ว ก็คือ แก้ปัญหาการขาดความสามารถในการแข่งขัน

หนึ่ง มาตรการประหยัดอย่างที่ทำอยู่ เพื่อลดต้นทุนการผลิตที่สูง ในประเทศที่มีปัญหาหนี้ ซึ่งจะเป็กระบวนการที่เจ็บปวด (Brutal) และใช้เวลายาว

สอง ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปที่มีความสามารถดีในการแข่งขัน เช่น เยอรมนี และประเทศยุโรปตอนเหนือที่ร่ำรวย ยอมลดความได้เปรียบทางการแข่งขันลง โดยยอมให้อัตราเงินเฟ้อในประเทศของตนเพิ่มสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อในกลุ่มประเทศที่มีปัญหาหนี้

สาม ให้ประเทศยุโรปที่ร่ำรวยให้ความช่วยเหลือด้านการคลังอย่างถาวรกับประเทศยุโรปที่มีปัญหา ซึ่งจำนวนเงินช่วยเหลือจะมหาศาล และอาจมากกว่าตอนที่ประเทศเยอรมนีตะวันตกเดิมให้ความช่วยเหลือประเทศเยอรมนีตะวันออกเดิม

สี่ ประเทศที่มีปัญหาออกจากระบบเงินยูโร เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ในสี่ทางเลือกนี้ สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นหลังการเลือกตั้งเมื่ออาทิตย์ที่แล้ว ก็คือการกลับไปหาทางเลือกที่หนึ่ง ซึ่งเป็นทางเลือกที่ใช้เวลายาว และก็จะนำไปสู่ความตึงเครียดเป็นรอบๆระหว่างประชาชนที่ต้องปรับตัว กับภาครัฐที่ต้องแก้ไขปัญหา และเมื่อความตึงเครียดเกิดขึ้น ตลาดก็มักจะผลักดันทางออกให้ไปสู่ทางเลือกที่สุดโต่ง ซึ่งในกรณีนี้ ก็คือทางเลือกที่สามและสี่ ดังนั้นก็ต้องตามดูว่าทางเลือกที่หนึ่งที่กำลังเดินอยู่ขณะนี้จะไปต่อได้มากน้อยแค่ไหน ดังนั้นปัญหาหนี้ยุโรปยังไม่จบง่ายๆและคงจะเป็นจุดอ่อนไหวของเศรษฐกิจโลกต่อไป

ที่มา : <http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/opinion/bandid/20120625/458216/แล้วปัญหาหนี้กรีซจะเดินต่ออย่างไร.html>